

Ο διασυρμός του γ.γ. της ΟΛΜΕ από τηλεοπτική εκπομπή

## Η ανατροπή της Ανατροπής

**ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΙΟΥ ΕΙΝΑΙ ΟΙ: ΤΑΣΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΡΙΜΗΣ, ΑΓΓΕΛΙΚΑ ΨΑΡΡΑ, ΑΝΤΑ ΨΑΡΡΑ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΨΑΡΡΑΣ. ΙΟΣ e-mail**

Δευτέρα 12 Μαρτίου 2007. Τέσσερις μέρες μετά την επεισοδιακή ψήφιση του νόμου πλαισίου, τις μαζικές συγκρούσεις μπροστά στη Βουλή και το μακέλεμα του πανελλαδικού φοιτητικού συλλαλητηρίου από τα ΜΑΤ, η «Ανατροπή» του ΜΕΓΑ ανέλαβε να βάλει τα πράγματα στη θέση τους. Ο οικοδεσπότης Ι.Κ. Πρετεντέρης διακήρυξε πως θ' αποκαθλώσει «6 μύθους» γύρω από τα γεγονότα («ηπιότητα» των ΜΑΤ, διακριτότητα των «κουκουλοφόρων» απ' τους υπόλοιπους διαδηλωτές κλπ).

Γρήγορα φάνηκε πως το κέντρο βάρους της απομυθοποίησης αφορούσε την αθωότητα των θυμάτων της αστυνομικής βίας: «Μύθος 5ος, όμως: η αστυνομία επιτίθεται στους κακόμενους τους διαδηλωτές, οι οποίοι υφίστανται την κρατική καταστολή. Για να δούμε, λοιπόν, πώς ξεκίνησαν όλα τα επεισόδια των τελευταίων διαδηλώσεων». Ακολούθησαν σκηνές από παλιότερες συμπλοκές, με διαδηλωτές να βαδίζουν ενάντια στα παραταγμένα ΜΑΤ.

Το «φιλέτο» του ρεπορτάζ αφορούσε ωστόσο τον γ.γ. της ΟΛΜΕ, Γρηγόρη Καλομοίρη, που το βράδυ της 8ης Μάρτη είχε μεταφερθεί στον Ερυθρό Σταυρό τραυματισμένος από τα ΜΑΤ. «Εδώ έχουμε την τελευταία [διαδήλωση] και τον κ. Καλομοίρη που τραυματίστηκε, που ορμάει μαζί με τα καθρόνια, με όλους μπροστά στα ΜΑΤ», εξηγεί με ενθουσιασμό ο παρουσιαστής. «Ορμάνε πάνω τους, τους βαράνε, να το, με τα αυτά, και μετά ξεκινούν τα επεισόδια τα οποία είδαμε στις 15/3. Έτσι ξεκίνησαν τα μεγάλα επεισόδια της τελευταίας βδομάδας».

Η εικόνα, βέβαια, δεν δείχνει αυτό ακριβώς που ισχυρίζεται ο κ. Πρετεντέρης ότι βλέπουμε. Οι διαδηλωτές κινούνται όντως προς το τείχος των ΜΑΤ επί της Βασιλίσσης Σοφίας κι ο κ. Καλομοίρης βρίσκεται στην πρώτη αλυσίδα. Πουθενά όμως δεν υπάρχουν καθρόνια. Η πορεία βαδίζει με γυμνά χέρια και άοπλη θα δεχτεί την «αντεπίθεση» των «πραιτόρων»: κατόμουτρο ψέκασμα με τις «φυσούνες» κι άγριο ξυλοκόπημα με τα κλομπ. Περισσότερο από «άσκηση βίας», η όλη «επίθεση» ισοδυναμεί με επίδειξη αυτοθυσίας, ώστε τα ανθρωποφάγα τηλεοπτικά δελτία ν' αξιωθούν να αφιερώσουν μερικά από τα πολύτιμα λεπτά τους στη μάχη για τη δημόσια Παιδεία (κάτι που απαξιούν να κάνουν όταν ένα συλλαλητήριο, οσοδήποτε μαζικό, ολοκληρωθεί αναίμακτα).

Εκτός από ανύπαρκτα καθρόνια, η «αποκάλυψη» εμπεριείχε μίαν ακόμη λαθροχειρία. Τα επίμαχα πλάνα δεν προέρχονταν από «την τελευταία διαδήλωση» (τις συγκρούσεις της 8ης Μαρτίου) αλλά από μια ελάσσονα συμβολική αναμέτρηση της 15ης Φεβρουαρίου. Το λάθος δεν ήταν τεχνικό, όπως διαπιστώνουμε από το lapsus του ίδιου του Πρετεντέρη που, στις 12 Μαρτίου, μιλά για «επεισόδια τα οποία είδαμε στις 15/3»! Είναι προφανές ότι έχει μπροστά του την πραγματική ημερομηνία αλλά προτιμά να τη «μεταθέσει» ένα μήνα αργότερα.

Ως αυτόπτες, ας μας επιτραπεί να καταθέσουμε την προσωπική μας μαρτυρία για το συγκεκριμένο γεγονός. Υστερα από τρεις διαδοχικές ειρηνικές πορείες (24/1, 31/1 κι 8/2) που χλευάστηκαν από τα ΜΜΕ σαν «υποτονικές», οι φοιτητές είχαν στις 15 Φλεβάρη αποφασίσει να χτυπηθούν «συμβολικά» με τα ΜΑΤ. Οι συνδικαλιστές της ΔΟΕ και της ΟΛΜΕ δοκίμασαν να το αποτρέψουν, προτείνοντας στην Αστυνομία να επιτρέψει τη συλλογική επίδοση ψηφίσματος. Όταν το αίτημα απορρίφθηκε και η κεφαλή της πορείας ετοιμάστηκε για σύγκρουση, τρεις συνδικαλιστές πιάστηκαν στην ίδια αλυσίδα με τους φοιτητές. Συγκινητική εκδήλωση έμπρακτης αλληλεγγύης, προστατευτική ενόψει ενδεχόμενων συλλήψεων, που έγινε δεκτή με ενθουσιώδη χειροκροτήματα.

Προφανώς στο αρχείο του ΜΕΓΑ υπήρχαν πλάνα από το αντίστοιχο σπρώξιμο της 8ης Μαρτίου (χωρίς τον κ. Καλομοίρη). Ο αναχρονισμός όμως «δικαιολογούσε» τον (μεταγενέστερο) ξυλοδαρμό του γ.γ. της ΟΛΜΕ, παρουσιάζοντας την αστυνομική βία σαν αποτέλεσμα της υποτιθέμενης συμμετοχής του στη σύγκρουση. Ταυτόχρονα έδινε ευκαιρία για το «φρονηματισμό» του μαχητικού συνδικαλιστή, μέσω της πίεσης στο κόμμα του να τον αποκηρύξει.

Δεν είχε προλάβει ο προσκεκλημένος εκπρόσωπος του ΣΥΝ Νίκος Βούτσας να δηλώσει ότι «καταδικάζει τις ενέργειες της τυφλής βίας», όταν ο Μανόλης Καψής τον κάλεσε να δώσει έμπρακτο δείγμα της νομιμοφροσύνης του: «Τον συνάδελφό σας τον κ. Καλομοίρη που μαζί με τα άλλα στρατιωτάκια με τα ρόπαλα επετέθη, θα τον καταδικάσετε;». Η στιχομυθία που ακολούθησε είναι αποκαλυπτική:

ΒΟΥΤΣΗΣ: «Κατ' αρχήν, για τον κ. Καλομοίρη, κ. Καψή, σας παρακαλώ πολύ να μιλάτε καλύτερα. Διότι τραυματίστηκε πρό τετραημέρου...»

ΚΑΨΗΣ: «Ακούστε. Μη μου δίνετε εμένα μαθήματα, με ύφος. Σας έκανα μια ερώτηση, με πολύ ευπρεπή τρόπο κιόλας».

ΒΟΥΤΣΗΣ: «Εισαγγελέας δεν είστε, είστε φίλος και γνωστός».

ΚΑΨΗΣ: «Γιατί δεν απαντάτε;»

ΒΟΥΤΣΗΣ: «Σας παρακαλώ. Ο κ. Καλομοίρης...».

ΚΑΨΗΣ: «Τον καταδικάζετε;»

ΒΟΥΤΣΗΣ: «Γιατί να τον καταδικάσω;»

ΚΑΨΗΣ: «Που πήγε μαζί με τ' άλλα στρατιωτάκια με τα ρόπαλα, επετέθη».

ΒΟΥΤΣΗΣ: «Ποια στρατιωτάκια; Δεν είδα εγώ τον κ. Καλομοίρη να χτυπάει κανέναν».

ΚΑΨΗΣ: «Α, δεν είδε. Θα του το ξαναδείξετε;».

Στη συζήτηση παρεμβαίνει ένας άλλος προσκεκλημένος -ο επικεφαλής της διμοιρίας που ξυλοκόπησε τον κ. Καλομοίρη: «Πού τραυματίστηκε; Γιατί ήμουν μπροστά. Πού τραυματίστηκε; Πώς τραυματίστηκε, το είπε;».

Με εξασφαλισμένο το γήπεδο, θα περίμενε κανείς απ' τους οικοδεσπότες να αρκεστούν στο ρόλο του διαιτητή. Αμ δε! Ο Καψής στρέφεται προς τον αξιωματικό των ΜΑΤ: «Μην τον αφήσετε να ξεφύγει από την ερώτηση». Κι αμέσως μετά προς τον κ. Βούτση: «Απαντήστε μου εσείς. Αυτό το θέαμα, του συνδικαλιστή μαζί με άλλους στρατιώτες, γιατί είχανε και βήμα στρατιωτικό, με τα ρόπαλα, σας φαίνεται κομψή εικόνα, είναι σωστό για ένα συνδικαλιστικό στέλεχος;»

Φως φανάρι ότι, στους τηλεοπτικούς καιρούς μας, πρώτιστη αρετή του συνδικαλιστή είναι η «κομψότητα»...

Η «ξεχασμένη» παράδοση

Αυτό που πέρασε απαρατήρητο είναι το πολιτικό νόημα της δακτυλοδεικτούμενης ενέργειας. Η προσπάθεια των διαδηλωτών να διασπάσουν τον αστυνομικό κλοιό που εμποδίζει την πρόσβασή τους σε κάποιο κυβερνητικό κτίριο ή χώρο της πόλης είναι μια συμβολική πρακτική τόσο παλιά όσο και οι διαδηλώσεις. Τη συναντάμε σε όλα τα μήκη και πλάτη της υδρογείου, από τις ΗΠΑ και τη Ρωσία μέχρι την Τουρκία ή τις Φιλιππίνες. Η λογική της έχει έξοχα (και κάπως αυτοκριτικά) αναλυθεί από τον Κρις Μαρκέρ στο κλασικό ντοκιμαντέρ «Το βάθος του ουρανού είναι κόκκινο» (1978), ενώ ενδιαφέρουσες επισημάνσεις συναντάμε στις εξίσου κλασικές «Στρατιές της νύχτας» του Νόρμαν Μέιλερ.

Οσο για τη χώρα μας, όλες οι (καθαγιασμένες σήμερα) ιστορικές μεταπολεμικές αναμετρήσεις διαδηλωτών με την Αστυνομία ξεκίνησαν με απόπειρες για το «συμβολικό» σπάσιμο παρόμοιων απαγορεύσεων:

\* Στις 9 Μαΐου 1956, το μεγάλο συλλαλητήριο για το Κυπριακό εξελίχθηκε σε διαδήλωση προς το Σύνταγμα. Η Αστυνομία έκλεισε τη Σταδίου στο ύψος της Πεσμαζόγλου. Το πλήθος επιχείρησε να σπάσει τον κλοιό κι ακολούθησε πολύωρη σύγκρουση με 4 νεκρούς.

\* Την 1η Δεκεμβρίου 1960, η Αστυνομία προσπάθησε να εμποδίσει πορεία οικοδόμων προς το υπουργείο Εργασίας. Επίσημο αποτέλεσμα: 64 απεργοί και 55 αστυνομικοί τραυματίες. Παρόμοια απαγόρευση πυροδότησε και τις συγκρούσεις της 11ης Οκτωβρίου 1962, όταν κατά των οικοδόμων χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά τα (νεοαποκτημένα από τις ΗΠΑ) δακρυγόνα. Αλλά και στις 31 Μαρτίου 1962, η εναρκτήρια οδομαχία του «1-1-4» θα ξεκινήσει με την «επιμονή» των φοιτητών να διαδηλώσουν μέχρι τα γραφεία του ΟΤΕ.

\*\* Με απόπειρα των διαδηλωτών να σπάσουν τον αστυνομικό φραγμό που τους εμπόδιζε να πλησιάσουν το Σύνταγμα άρχισαν και οι συγκρούσεις της 21ης Ιουλίου 1965, όταν σκοτώθηκε ο Σωτήρης Πέτρουλας.

\*\*Προσπάθειες έμπρακτης κατάργησης παρόμοιων χωροταξικών απαγορεύσεων πυροδότησαν τις μεγάλες συγκρούσεις της Μεταπολίτευσης: τις εργατικές ταραχές της 23ης Ιουλίου 1975 και της 25ης Μαΐου 1976, την απόπειρα του ΕΚΚΕ να πορευθεί ως την Καισαριανή την Πρωτομαγιά του 1977, τα ματωμένα «Πολυτεχνεία» του 1977 και του 1980. Το ίδιο ισχύει για τη μετωπική αναμέτρηση της ΕΦΕΕ με τα ΜΑΤ στη Σταδίου (13/11/1987). Δεκάδες άλλες συμβολικές «απωθήσεις» της τελευταίας 30ετίας δεν κατέληξαν σε αιματοχυσία επειδή η Αστυνομία έδειξε αυτοσυγκράτηση. Η νομιμοποίησή τους στη συλλογική συνείδηση έχει αποτυπωθεί στους στίχους του Σαββόπουλου (1979): «Κι όμως μες στις κόλασης τις λαύρες / μες σε δακρυγόνα και περίπολα και αύρες / λάμπεις σαν το πιο πολύτιμο ορυκτό. / Ναι, σαν ασημένιο υψώνεσαι φτερό / τούτη τη στιγμή που σπάξεις τον κλοιό».

\*\*Αλλά και τα τελευταία χρόνια, κάθε άλλο παρά σπάνια είναι αυτή η συνδικαλιστική πρακτική. Απεναντίας, όσο πιο αδύναμος αισθάνεται ένας κλάδος, όσο πιο πολύ τον στομπάρουν κυβέρνηση και ΜΜΕ, τόσο περισσότερο ωθείται να ριχτεί στις ασπίδες των ΜΑΤ για να υπενθυμίσει το τσαλαπατημένο δίκιο του. Το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αποτελούν οι συνταξιούχοι, οι διαμαρτυρίες των οποίων «γίνονται είδηση» μόνο όταν τα «τιμημένα γηρατειά» βρεθούν κάτω από τις αστυνομικές ράβδους. Ιστορική έχει μείνει η 9η Μαρτίου 1995 (βλ. φωτογραφία), όταν τα ΜΑΤ έπνιξαν στα χημικά την απόπειρά τους να φτάσουν στο Μαξίμου. Σύμφωνα με την επίσημη αστυνομική εκδοχή, οι ηλικιωμένοι «επιτέθηκαν με καθρόνια, με αποτέλεσμα να σπάσουν τρεις ασπίδες» των ΜΑΤ. Ο τότε πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου ζήτησε συγγνώμη για το ψέκασμα ενώ ο Θόδωρος Πάγκαλος υποστήριξε τα ΜΑΤ, με το επιχείρημα ότι «ο συνταξιούχος μπορεί να είναι ένα αρκετά βαρβάτο άτομο και να ρίχνει πολύ γερό ξύλο» («Ε» 11/3/95).

Να υποθέσουμε ότι οι κ.κ. Καψής και Πρετεντέρης κάτι θα θυμούνται απ' όλα αυτά; Αν μη τι άλλο, για λόγους ηλικίας...

# Yassou Μαριέττα

**"Αν όχι τώρα, πότε; Αν όχι εμείς, ποιοι"**

**(Συντονιστικό καταλήψεων Πανεπιστημίου Ιωαννίνων)**

Και όταν οι εικοσάρηδες γυρίσουν πίσω στα Πανεπιστήμια, θα μείνει μόνη της η υπουργός με το επιτελείο της, άντε και με την Ακαδημία Αθηνών. Καθάρισε με τους μαθητές, τους δασκάλους και τους καθηγητές, καθαρίζει τώρα και με τους φοιτητές. Μια κι έξω η υπουργός και η κυβέρνηση του «δεν μασάμε» απογύμνωσε το υπουργείο Παιδείας από όλους όσους υποτίθεται ότι αφορά.

Με τις βολικές θεωρίες για μειοψηφίες και πλειοψηφίες και τη βοήθεια των τηλεοπτικών προπαγανδιστών προσπάθησε να χειραγωγήσει την κοινή γνώμη. Και σε κάποιο βαθμό το κατάφερε, αν εξαιρέσει κανείς τις ζαρντινιέρες, τις μαζικές δηλητηριάσεις με δακρυγόνα και τις στημένες συλλήψεις. Είναι η πρώτη φορά μετά τη χούντα που υπουργός Παιδείας δεν έκανε ούτε ένα βήμα πίσω σε ό,τι αφορά τα φοιτητικά ή μαθητικά αιτήματα. Και αφού τους παρέδωσε επί μήνες στα χέρια των πραιτόρων του υπουργού Δημόσιας Τάξης, τώρα ετοιμάζεται να τους στείλει πακέτο και στον υπουργό Αμυνας για να τους στρατεύει μετά το σχολείο και να τελειώνει μια κι έξω με τις νεανικές εξεγέρσεις και ειδικά τις φοιτητικές. Βλέπετε, ακόμα η έννοια του φοιτητή εμπεριέχει, εκτός από το εξαντλητικό διάβασμα, τη συγκίνηση της ανάμνησης του Πολυτεχνείου και της Νομικής, των νεκρών στους αγώνες για την παιδεία, των διαδοχικών φραγμών στα εκάστοτε αυταρχικά κυβερνητικά σχέδια.

Αυτή τη φορά όμως πρόθεση ήταν να τελειώνουμε και με όλα αυτά. Οι νέοι είναι τροχοπέδη στο άρμα της μεταρρύθμισης. Το είπε άλλωστε και ο «σύντροφος» Σαρκοζί: «Πρέπει να τελειώνουμε με τα υπολείμματα του Μάη του '68». Λες και είναι οι ίδιοι άνθρωποι που ξεκίνησαν με τον Μάη και τώρα συγκρούονται βίαια στους δρόμους. Λες και είναι το κακό σπυρί που κάποτε θα μαραθεί. Αυτό όμως που δεν «είδε» το υπουργείο είναι ότι αυτή τη φορά συνολικά το κίνημα των καταλήψεων ήταν αποφασισμένο, συγκροτημένο στις κινητοποιήσεις του και πάρα πολύ θυμωμένο. Οι γνωστοί-άγνωστοι ή κουκουλοφόροι ή αναρχικοί ή αλήτες κατά τις προσφιλείς εκφράσεις των ΜΜΕ δεν κατάφεραν να αποσπάσουν την κοινή γνώμη από αυτό που έβλεπε στις οθόνες. Την συνολική αντίδραση της νεολαίας στον αυταρχισμό και στον αποκλεισμό.

Τι πιστεύει άραγε το υπουργείο; Οτι οι κινητοποιήσεις της νεολαίας θα σταματήσουν; Οχι βέβαια. Υπολογίζουν όμως ότι οι επόμενες κινητοποιήσεις θα προέρχονται από εκείνους που δεν θα καταφέρνουν πια να μπουν στον κοινωνικό ιστό της εκπαιδευτικής κοινότητας και εύκολα θα μπορούν να εξοβελίζονται σαν κουκουλοφόροι, αλήτες και ανεπάγγελτοι. Ποιος θα τους πιάνει τους τηλεπαρουσιαστές, τους εκπροσώπους των ΜΑΤ και τον αρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο αν οι επόμενες «επεισοδιακές» πορείες γίνονται από νέους άνεργους και θυμωμένους. Ο,τι έγινε πριν από ένα χρόνο στη Γαλλία δηλαδή. Ηδη στο συλλαλητήριο με τις πολλές συλλήψεις στο «σωρό» κρατήθηκε μόνο ένας. Ο «βολικός» οικοδόμος του οποίου η προφυλάκιση δεν θα ενοχλήσει τους νεοέλληνες. Κι ας μην φορούσε κουκούλα, κι ας μην τον είδε κανείς να έχει συμμετοχή στο κάψιμο του φυλάκιου. Δεν είναι φοιτητής και αυτό είναι το βασικό χαρακτηριστικό για την ενοχοποίησή του. Τι δουλειά είχε εκεί; Τι δουλειά είχε να είναι παρών στις φοιτητικές κινητοποιήσεις; Λες και το ότι εργαζόμενοι, εργάτες και οικοδόμοι κατεβαίνουν στις φοιτητικές πορείες για συμπάρασταση (ακόμα και -σε ορισμένες περιπτώσεις- για περιφρούρηση) είναι πρωτάκουστο.

Μπορεί λοιπόν οι φοιτητές να γυρίσουν με το ζόρι και με τη βοήθεια πολιτικών, αναλυτών, δημοσιογράφων και αστυνομικών πίσω στις σχολές τους κουρασμένοι και από την πολύμηνη κινητοποίηση. Τα παιδιά αυτά κέρδισαν το στοίχημα της αλληλεγγύης, της συλλογικής δράσης και της διεκδίκησης και ξέρουν ότι από δω και πέρα τα πράγματα θα ζορίσουν. Ξέρουν καλά πια τόσο αυτοί όσο -κυρίως- οι επόμενοι ότι το υπουργείο παρέμεινε κουφό και αλύγιστο στις φωνές τους. Ξέρουν ότι από το κράτος και τους «μεγάλους» δεν έχουν να περιμένουν τίποτα. Κι αυτό θα έχει συνέπειες και είναι αφελής όποιος νομίζει ότι εδώ τελειώσαμε με τις νεολαιίστικες εξεγέρσεις και όλοι θα παρακολουθούν τώρα πια μόνο τη Eurovision.

[Ο ΙΟΣ ΣΤΟ INTERNET](#)